

כבוד השופט ליאור ברין

“אכן, יש טעם לא טוב לכאורה לכך שבני זוג מחליטים להיפרד ובשפתם שלהם רואים עצמם גרושים, ולמרות זאת, כשאחד מהם נפטר עותר השני לרשת את חלקו בעיזבונו בהתאם לחוק.”

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 56476-01-24 נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'

לפני כבוד השופט ליאור ברינגר

בעניין:

המבקשת:

ע"י ב"כ עו"ד פרי-אל ברוורמן

נגד

המשיבים:

1. *****

2. *****

3. *****

4. *****

ע"י ב"כ עו"ד רונן דלהיו

5. *****

ע"י ב"כ עו"ד עדי ברקוביץ

1

2

3

פסק דין

4

1. המנוח ***** נפטר ביום ***** בהיותו בן ****שנה בלבד.

2. המבקשת היא אלמנתו של המנוח והיא עותרת למתן צו ירושה שיקבע כי היא יורשת את חלקה

בעיזבון המנוח, על פי הקבוע בחוק הירושה.

3. המשיבים כולם ילדיו של המנוח, הם מתנגדים לבקשה וטוענים שהמבקשת אינה זכאית לרשת חלק

כלשהו מעיזבון של המנוח.

9

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 56476-01-24 נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'

- 1 4. המבקשת והמנוח נישאו זל"ז במדינת **** בנישואין **** ביום ****, כפי שנחזה מתעודת
2 הנישואין שצורפה לתיק. כמו-כן מפנה המבקשת לתעודת הזהות הישראלית שלה מיום **** בה
3 נרשם כי כיום היא אלמנה. בנוסף מפנה המבקשת למסמך של המוסד לביטוח לאומי מיום ****
4 בו מאשר המוסד כי המבקשת מקבלת קצבת שארים החל מיום ****.
- 5 5. המשיבים אינם כופרים בכך שהמבקשת היא אלמנתו של אביהם המנוח. מכתב טענותיהם אשר
6 הוגש ביום 26.2.24 וכותרתו "כתב התנגדות לבקשה לצו ירושה", עולה כי המבקשת והמנוח היו
7 נשואים אולם לטענת המשיבים, הנישואין היו על הנייר בלבד ובני הזוג היו פרודים, כפי שפורט
8 בסעיף 3 להתנגדות: "המנוח והמשיבה נותרו נשואים על הנייר בלבד כאשר בפועל היו פרודים
9 לכל דבר ועניין ומועד הקרע בין הצדדים היה עוד קודם לפטירתו של המנוח".
- 10 6. בסעיף 50 להתנגדות חוזרים המשיבים על טענתם כי המבקשת והמנוח היו נשואים על הנייר, באופן
11 רישומי, טכני בלבד.
- 12 7. לפיכך, לטענת המשיבים, המבקשת אינה זכאית לרשת את המנוח. לתמיכה בטענותיהם מפנים
13 המשיבים לפסקי דין שונים. כך לדוגמא, מפנים לפסק דין של כב' השופט רון סוקול מביהמ"ש
14 המחוזי בחיפה. לטעמי, פסק דין זה אינו רלוונטי לסוגיה שבפניי הואיל והוא מתייחס לשאלת איזון
15 המשאבים בין בני זוג, נשואים אך פרודים, שאלה שונה מזו המונחת לפתחי, כאשר השאלה
16 הרלוונטית נוגעת לדיני ירושה ולא לאיזון משאבים בין בני זוג. המשיבים מפנים לפסיקה נוספת,
17 בעיקר פסקי דין של בתי המשפט השונים לענייני משפחה. עוד מפנים המשיבים לפסק הדין בפרשת
18 סבג, אולם לטעמי, המשיבים מצטטים מפסק דין סבג שניתן בבית המשפט העליון (ע"א 247/97,
19 פסק הדין ניתן ביום 30.5.99) קטע שלא רלוונטי לסוגיה שבפניי ולא רלוונטי לתוצאתו של אותו
20 פסק דין.
- 21 8. כאמור לעיל, מטענות הצדדים אין מחלוקת שהמבקשת והמנוח היו נשואים זל"ז בעת פטירתו של
22 המנוח.
- 23 9. עוד אין מחלוקת כי המבקשת והמנוח חתמו ביום 25.11.21 על מסמך בין עמוד אחד עליו מודפס
24 תוכן בעברית וברוסית. בעברית נרשם במסמך כדלקמן:

"הסכם ג'לטמני"

***** [האישה] ***** [הבעל]

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 56476-01-24 נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'

- 1 ישנה הסכמה בינינו שאנו פרודים (גרושים) ואין דרישה בין אחד לשני לא מוסרית
2 ולא כספית ולא שום דרישה בצורת החיים של השני, אנו נשארים ברישום כנשואים
3 כדי ש***** תישאר אזרחית ישראל ותו לא! מה ששייך ל***** שייך ל*****
4 ומה ששייך ל***** שייך ל*****.
- 5 כל אחד מנהל את חייו כזר לחלוטין לשני כגרושים ולא יתבע זכות על האחר בעתיד
6 ולנצח. ברישומים אנו נשארים כנשואים כדי לא לפגוע בזכויות של אחד לשני, אנו
7 גרושים!"
- 8 10. העולה מהאמור לעיל הוא שהמבקשת והמנוח היו נשואים זל"ז ולמרות שהסכימו על פרידה ועל
9 היעדר טענות כספיות האחד כנגד רעהו, הם בחרו להישאר נשואים ולא להתגרש באופן רשמי.
- 10 11. ביום 14.1.25 התקיים דיון במסגרתו טענה המבקשת שהיא והמנוח בעצם לא נפרדו, רק רבו והיא
11 עברה לגור ל*****. לטענתה, היא אזרחית ישראלית, היא קיבלה את אזרחותה עוד לפני ההסכם
12 המצוטט לעיל ולכן לא הייתה זקוקה לאותו הסכם בכדי להגן על זכויותיה. לטענתה, היא קיבלה
13 אזרחות ישראלית כבר בשנת ****, המשיב 1 פנה למשרד הפנים בניסיון לשלול את אזרחותה אולם
14 נכשל בניסיונו.
- 15 לטענתה, היא והמנוח לא חזרו לגור יחד אבל כאשר הוא אושפז בבית חולים היא שהתה לצדו
16 ומבחינתה הם היו בני זוג עד לפטירתו. עוד היא טוענת כי אותו הסכם היה מובן לה, היא הבינה על
17 מה חתמה אבל המנוח חתם על ההסכם תחת לחץ של בנו.
- 18 12. המשיבים כופרים בטענותיה של המבקשת, לטענתם היא והמנוח נפרדו כאמור באותו הסכם ומאז
19 לא חזרו לחיות יחד. משיבה 5 טוענת שהיא אינה יודעת אם המבקשת והמנוח היו נשואים או לא,
20 אולם את ההסכם הנ"ל יש לפרש על פי חוק החוזים ולטענתה המנוח וודאי לא היה רוצה שעזיבונו
21 יונחל למבקשת.
- 22 13. בסיומו של הדיון הצעתי לצדדים לפנות להליך גישור. המבקשת הסכימה, משיבה 5 הסכימה גם
23 היא, אולם משיבים 4-1 טענו שעליהם לשקול זאת ויודיעו לביהמ"ש את עמדתם תוך 7 ימים.
- 24 14. ביום 20.1.25 הודיעה המבקשת כי דלתה פתוחה להידברות אולם בהיעדר היענות של המשיבים
25 היא מבקשת לקבוע את התיק להוכחות. באותו יום הודיעו המשיבים כי הם הציעו למבקשת הצעת

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 56476-01-24 נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'

- 1 פשרה מסוימת אולם היא סירבה. לטענתם אין היתכנות להצלחת הליך גישור ולפיכך גם הם
2 מבקשים לקבוע את התיק להוכחות.
- 3 15. למרות עמדתם של 2 הצדדים, איני מוצא לנכון לקבוע את התיק להוכחות. העובדות הנמצאות
4 במחלוקת בין הצדדים אינן רלוונטיות לסוגיה המשפטית שבפניי ואיני נדרש להכריע בהן בכדי
5 להכריע בתביעה.
- 6 16. על פי ההלכה הפסוקה, הדיבור "בן זוג" בקשר לסעיפים 10 ו-11 לחוק הירושה, תשכ"ה – 1965
7 (להלן: "החוק") מכווון למי שבעת פטירתו של המוריש היה קיים קשר של נישואין בינו לבין
8 המוריש. קביעה זו נכונה גם באותם מקרים קיצוניים בהם מדובר בקשר נישואין פורמלי בלבד
9 שאין לו כל תוכן ממשי מזה עשרות שנים (ראה לדוגמא עמ"ש 12-10-38845, פסק דין מיום
10 7.1.15 שניתן על ידי ביהמ"ש המחוזי בת"א). פסק דין זה ניתח בהרחבה רבה את משמעותו של
11 המושג "בן זוג" לצורך דיני הירושה וניתח את פסק הדין שניתן בפרשת סבג, עליה מבקשים להסתמך
12 (המשיבים). על פי פסק הדין, מה שנקבע בפרשת סבג התייחס למצב בו אדם היה נשוי לאישה, היא
13 סירבה לקבל ממנו את גיטה וניתן לו היתר לשאת אישה נוספת, כך שבעת מותו היה נשוי לכאורה
14 לשתי נשים בה בעת, סיטואציה אליה מתייחס סעיף 146 לחוק ואינה רלוונטית למקרה שבפניי.
15 על פי פסיקת ביהמ"ש העליון, המבחן הינו מבחן פורמאלי, כלומר אם קיים קשר נישואין בין
16 המוריש לבין זוגו, בן הזוג יורש אותו כאמור בסעיף 11 לחוק הירושה. לאורך השנים דבק ביהמ"ש
17 במבחן הפורמלי ואף החמיר ביחס אליו, כך שלעניין הירושה אין חשיבות לשאלה מה הייתה מערכת
18 היחסים בין בני הזוג ואף לא לעובדה שהם חיו בנפרד בעת מותו של המוריש. ראה לעניין זה גם
19 בספרם של ש. שוחט, נ. גולדברג וי. פלומין **דני ירושה ועיזבון** (מהדורה שביעית 2014) עמ' 63,
20 64: "... עם זאת לדעתנו אין מקום להרחיב את השימוש באפשרות שהועלתה בפרשת סבג לעניין
21 מקרים שבהם החליטו בני הזוג להתגרש, חתמו על הסכם גירושין, אישרו אותו בבית הדין ואף
22 נפרדו זמ"ז וגם לא במקרה שבו לפני מועד סידור הגט לקה המנוח באירוע מוחי שמנע את סידורו...
23 כך גם במקרים הבאים: פירוד ממושך חלוקה בפועל של הרכוש על פי הסכם הגירושין שנחתם,
24 הכרזתה של האישה כמורדת, וחוסר פעילותה של האישה לביטול פסק דין זה...".
- 25 17. כאמור, על פי ההלכה הפסוקה כפי שפרשה את חוק הירושה בנוגע לסעיפים 10 ו-11 לחוק, "בן
26 זוג" הינו מי שנשוי מבחינה רשמית ולפיכך נחשב אלמן/ה של המנוח. לא מדובר במבחן מהותי אלא

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 56476-01-24 נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'

- 1 כאמור מבחן פורמלי ומבחן זה בלבד. ודוק: בפסק הדין המחוזי (עמ"ש 12-10-38845) דובר על
- 2 בני זוג שנפרדו, חתמו על הסכם שאמור היה להסדיר את גירושיהם, החליטו לסיים את קשר
- 3 הנישואין ביניהם ופניהם היו לגירושין. במקרה ההוא, המנוח עזב את הארץ ואילו אשתו נותרה
- 4 בארץ וחיה עם בן זוג אחר משך 36 שנה. למרות האמור, פסק הדין שניתן בסופו של יום קבע כי
- 5 ההלכה הפסוקה של ביהמ"ש העליון בחרה במבחן הפורמלי של נישואין ולא במבחן המהותי.
- 6 18. ביום 19.7.20 ניתן בבית המשפט העליון פסק דין בבע"מ 4532/20, בו חזר כב' השופט מזוז על
- 7 ההלכה האמורה לעיל והיא כי פרשנות המושג "בן זוג" לצורך סעיפים 10 ו-11 לחוק הינה פרשנות
- 8 פורמלית, רשמית וזו בלבד, מבלי לפרש משמעות לטיב מערכת היחסים. כב' השופט מזוז ציין בפסק
- 9 דינו כי בתי המשפט לענייני משפחה שפרשו את המונח "בן זוג" באופן שונה, על פי הגישה המהותית
- 10, טעו בכך וסטו מפסיקתו המחייבת של ביהמ"ש העליון, מה גם שרובם בוטלו בערכאות הערעור.
- 11 19. אכן, יש טעם לא טוב לכאורה לכך שבני זוג מחליטים להיפרד ובשפתם שלהם רואים עצמם גרושים
- 12, ולמרות זאת, כשאחד מהם נפטר עותר השני לרשת את חלקו בעיזבונו בהתאם לחוק. לכן הפניתי
- 13 את הצדדים להליך גישור בתקווה שיגיעו להסכם של פשרה. צר לי שהצדדים לא הגיעו לפשרה,
- 14 אולם על פי הדין התוצאה היא כאמור לעיל, שהמבקשת יורשת את חלקה בעיזבונו המנוח בהתאם
- 15 לאמור בחוק, בהיותה אשתו בעת מותו. זה הדין ובית משפט זה אינו רשאי לסטות ממנו. לפיכך אין
- 16 מקום לניהול הליך הוכחות, זאת משעה שהעובדות הנדרשות לצורך הכרעה במחלוקת שבין הצדדים
- 17 אינן במחלוקת ואילו העובדות שכן במחלוקת, הכרעה בהן לא תוסיף ולא תגרע מהמסקנה המשפטית
- 18 אליה הגעתי כאמור לעיל.
- 19 20. לאור האמור, ניתן להגיש לחתימתי צו ירושה הכולל את המבקשת ואת המשיבים כיורשי המנוח
- 20 בהתאם לקבוע בחוק הירושה.
- 21 21. בנסיבות המתוארות לעיל לא מצאתי לנכון לחייב בהוצאות.
- 22 **22. המזכירות תסגור את התיק.**
- 23 **23. מותר לפרסום בהעדר פרטים מזהים.**
- 24
- 25 ניתן היום, כ"א טבת תשפ"ה, 21 ינואר 2025, בהעדר הצדדים.
- 26

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 56476-01-24 נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'

1
2
3
4
5
6

חתימה

גט

OVER

משפחה • משפט • ומה שביניהם

WWW.GET-OVER.CO.IL

